

Natura 2000 bij één drie agrarische bedr

Het NAJK start een discussie binnen de vereniging over Natura 2000. Inmiddels zijn 118 gebieden in Nederland aangewezen als Natura 2000-gebied en 44 andere gebieden volgen nog. Maar het is nog helemaal niet duidelijk wat de gevolgen zijn voor nabij gelegen agrarische bedrijven. “Het voelt als iets te moeten kopen om vervolgens pas over drie jaar te horen wat het moet kosten,” zegt NAJK-voorzitter Dirk Bruins.

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden met een totale oppervlakte van 1,1 miljoen hectare. In totaliteit krijgt tien procent van Nederland het etiket Natura 2000. Het gaat vooral om bestaande natuur. Of er ook nieuwe natuur als Natura 2000-gebied aangewezen wordt, staat nog ter discussie.

De EU schrijft voor dat de natuur in deze gebieden niet verslechtert, en waar mogelijk wordt verbeterd. Alle Natura 2000-gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn, of soms onder beide richtlijnen.

Dertien procent op slot

In de gebieden zelf zitten nauwelijks agrarische bedrijven, maar de invloed van Natura 2000 reikt verder dan de gebiedsgrenzen. De te beschermen natuur kan namelijk ook last hebben van invloeden van buiten het gebied. Lichthinder bijvoorbeeld, van een nabij gelegen kas. Of de natuur kan gevoelig zijn voor de neerslag van ammoniak van veehouderijbedrijven uit de omgeving. Bijna dertig procent van alle

agrarische bedrijven ligt binnen een straal van twee kilometer van een Natura 2000-gebied.

Thema's die zeker aan bod komen bij Natura 2000 zijn ammoniak, water, licht en geluid. Voor water, licht en geluid is nog niet duidelijk wat wel en wat niet mag. Voor ammoniak wel. Ammoniak is een heikel punt in de discussie over Natura 2000. Voor veehouders rond Natura 2000-gebieden kan het nu al lastig worden om een vergunning te krijgen voor uitbreiding. Van de bedrijven met koeien of schapen die binnen twee kilometer van een Natura 2000-gebied gevestigd zijn, zit dertien procent op slot. Dat blijkt uit een analyse van het LEI. Zie ook 'Toetsingskader Ammoniak'.

Kritiek

Het wordt pas echt duidelijk voor welke bedrijven Natura 2000 gevolgen heeft en wat die gevolgen precies zijn als de beheerplannen voor de gebieden er zijn. Het kan nog jaren duren voordat die beheerplannen klaar zijn. Dat is ook het grootste kritiekpunt van agrariërs en andere ondernemers op Natura 2000: de gebieden zijn al aangewezen, terwijl je nog jaren in

Wel uitbreiden, niet verkassen

Liesbeth te Peele woont op precies 350 meter afstand van Natura 2000-gebied Korenburgerveen bij Winterswijk. Met haar ouders heeft ze een melkveebedrijf met 100 melkkoeien en in de toekomst wil ze graag doorgroeien. Of de aanwijzing van het Korenburgerveen als Natura 2000-gebied daar een belemmering voor is, weet ze nog niet. “Het is erg wazig allemaal. Je weet niet precies wat er gaat gebeuren en dat maakt het lastig.” Afgelopen voorjaar heeft ze per brief bezwaar gemaakt tegen de aanwijzing. “Er komen wel vier of vijf Natura 2000-gebieden in Winterswijk. En wij hadden ook al te maken met de habitatregeling. Je hebt het ene nog niet gehad of het volgende plan komt er alweer aan.” Liesbeth vindt dat het NAJK er in de belangenbehartiging voor moet pleiten dat jonge boeren zich kunnen blijven ontwikkelen, ook als ze bij een Natura 2000-gebied zitten. “Er zijn heel veel jonge boeren die wel willen uitbreiden en niet willen verkassen. Het is ook belangrijk dat er boeren in het gebied blijven. Toeristen vinden ons gebied mooi omdat het zo afwisselend is. Dat kun je alleen zo houden als er boeren blijven.” ←

FOTO: HENK BRAKHEKE

n op ijven

onzekerheid zit over de gevolgen van die aanwijzing. Of, zoals NAJK-voorzitter Dirk Bruins het verwoordt: "Het voelt als iets te moeten kopen om vervolgens pas over drie jaar te horen wat het moet kosten. Juist jongeren die volop aan de slag zijn met hun bedrijfsontwikkeling lopen het risico daarin nu al geremd te worden."

Beheerplan

Het ministerie van LNV heeft voor 118 gebieden ontwerp-aanwijzingsbesluiten gepubliceerd. Daarin staat wat de begrenzing van een Natura 2000-gebied is en welke natuur in stand moet worden gehouden. Dat leverde een stroom van reacties op. Minister Verburg heeft meer dan 5.000 bezwaren ontvangen. In de loop van 2008 zal ze een definitief aanwijzingsbesluit nemen.

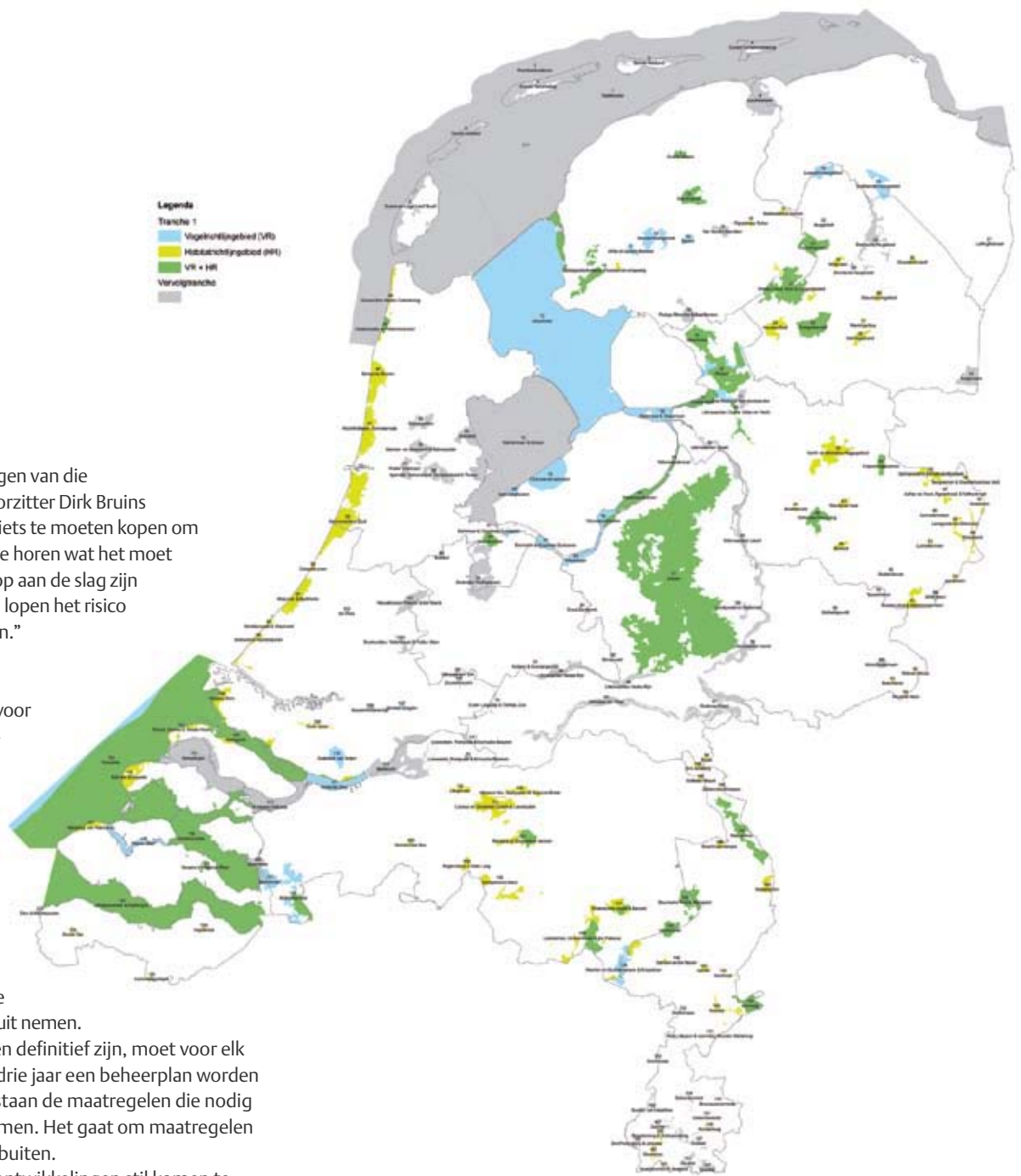
Zodra de aanwijzingsbesluiten definitief zijn, moet voor elk Natura 2000-gebied binnen drie jaar een beheerplan worden gemaakt. In het beheerplan staan de maatregelen die nodig zijn om de natuur te beschermen. Het gaat om maatregelen in het gebied, maar ook daarbuiten.

Niet alleen NAJK is bang dat ontwikkelingen stil komen te liggen rond Natura 2000-gebieden. LTO pleit voor uitstel van het aanwijzingsbesluit tot er meer duidelijkheid is over de impact van de beheerplannen. De provincies zijn het met LTO eens, maar minister Verburg lijkt daar niet in mee te gaan.

NAJK discussie

Het NAJK-bestuur wil graag van de leden horen hoe ze over Natura 2000 denken. De komende zes weken vindt er in de afdelingen een discussie plaats over dit onderwerp. Moeten boeren bijvoorbeeld inspraak krijgen bij de totstandkoming van de beheerplannen? In hoeverre moet er in de beheerplannen rekening gehouden worden met de ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven? En moet er financiële compensatie komen voor gedupeerde bedrijven?

Wil je meepraten, kijk dan op www.najk.nl en download het discussiestuk. Hierin vind je discussiestellingen en meer informatie over Natura 2000. Eind januari 2008 zal het bestuur standpunten innemen die het NAJK zal gebruiken in de belangbehartiging. ←

Toetsingskader Ammoniak

Heb je een veehouderijbedrijf in de buurt van een Natura 2000-gebied en wil je uitbreiden, dan treedt het Toetsingskader Ammoniak in werking. Gemeenten gebruiken dit toetsingskader bij het beoordelen van een aanvraag voor een milieuvergunning.

Het toetsingskader bestaat uit een stappenplan:

1. Gaat het om een bedrijf dat ook na uitbreiding maximaal 250 kg N/ha produceert en heb je een huiskavel die minimaal 60 procent van de oppervlakte beslaat? Dan krijg je de vergunning.
2. Voldoe je niet aan deze eis, dan wordt gekeken naar de ammoniakuitstoot. Daarbij is de ammoniakuitstoot en de afstand tot een Natura 2000-gebied van belang. De ammoniakuitstoot mag na uitbreiding niet boven de kritische drempelwaarde uitkomen van vijf procent van de maximaal toelaatbare ammoniakdepositie in een gebied. Volgens de analyse van het LEI is deze eis vooral problematisch voor bedrijven die binnen één kilometer van een Natura-2000 gebied liggen.
3. Kom je boven deze waarde, dan wordt gekeken of technische oplossingen zoals luchtwassers mogelijkheden bieden. Als technische maatregelen niet voldoende oplossing bieden, kan het voorkomen dat een bedrijf moet verplaatsen. Dat kan in sommige gevallen met de Ruimte voor Ruimteregeling. ←